‘We bekijken de situatie per dag’

Naast het Verre Oosten is ook Noord-Amerika een belangrijke afzetmarkt voor Nederlandse bloembollen, zowel voor de droogverkoop als voor de broeierij. Het is dus zeker dat het coronavirus ook consequenties heeft voor de Nederlandse export. Greenity sprak met enkele exporteurs en afnemers in Noord-Amerika.

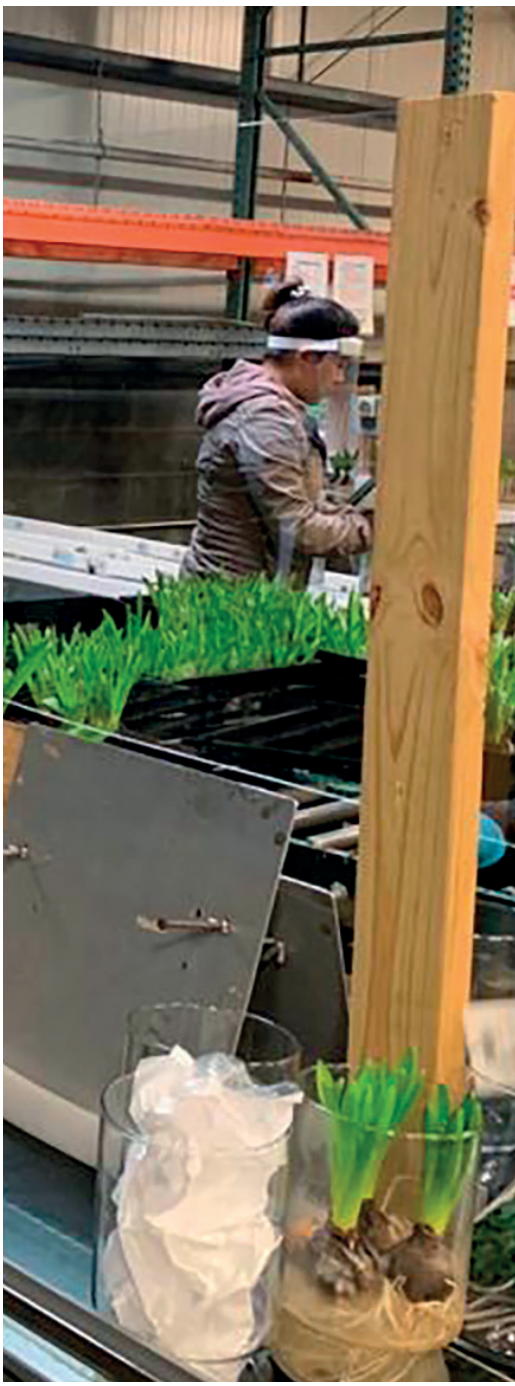
Tekst: Monique Ooms | Fotografie: PR

“Wij hebben dagelijks contact met de klant en de situatie verandert bijna elke dag”, zegt Erik Lommerse van exportbedrijf Nord Lommerse Flower Bulb Group in Hillegom. “Bovendien hangt het erg af om welke klant het gaat en in welke staat hij gevestigd is. Per product verschilt de situatie en de regels kunnen per staat anders zijn. Bovendien gaat elke klant weer anders om met de situatie. Sommige supermarktketens halveren de orders of zetten ze volledig stil om de schapruimte te gebruiken voor andere, houdbare producten die nu veel worden gekocht, zoals wc-papier en pasta’s. Bloemen en planten worden even ‘on hold’ gezet. In andere staten draaien de bouwmarkten en tuincentra juist op volle toeren.” Voor de sierteeltkwekers komt dit extra hard aan. “Juist in deze periode draaien zij 50 tot 70 procent van hun jaaromzet vanwege Pasen en Moederdag. Dat maakt ondernemers wel onzeker.”

RUST BEWAREN

Bestellingen doen voor het nieuwe jaar zit er even niet in. “Daar staat nu het hoofd van ondernemers niet naar. Zij zijn volop bezig de schade te beperken en verzinnen van alles om van hun producten af te komen. Wij hebben dan ook nog maar weinig tot geen orders ontvangen.” Lommerse is ‘de hele dag aan het bellen’ met zijn Noord-Amerikaanse klanten. “Wij proberen mee te denken, ideeën vanuit Nederland over te brengen en onze afnemers zo veel mogelijk te ondersteunen.” Intussen probeert hij ‘de rust te bewaren’. “Dat is soms best lastig. Onze klanten wachten met bestellen totdat ze meer zicht hebben op de situatie. Alles wordt uitgesteld. Het wordt spannend welke klanten dit gaan overleven en welke niet.” Het afroepen van lelie-orders moet nog op gang komen. “We verwachten ook daarin stagnatie. We mogen blij zijn als we dit jaar quitte kunnen draaien.”

Westerbeek Bulb Company exporteert voorjaarsgewassen naar afnemers in Noord-Amerika. Daarbij gaat het om zo’n 90 procent broeierijhandel. Marcel Pennings: “Ongeveer 70 procent van onze klanten is actief in de pottenmarkt, zo’n 30 procent produceert snijbloemen.” De ervaringen van zijn klanten lopen uiteen van ‘het is niet aan te slepen’ tot aan ‘we kunnen alles weggooien’. “Bouwmarkten en tuincentra draaien volop door. Vaak hebben zij een drive-in ingericht waardoor consumenten gewoon producten kunnen blijven kopen.”
Met snijbloemen is het een heel ander verhaal, is ook zijn ervaring. “Supermarkten cancelen een groot deel van de orders.” De situatie verandert per dag, dus hij onderhoudt intensief contact met zijn Noord-Amerikaanse afnemers. “Normaal gesproken is dit een rustige tijd voor ons, klanten hebben het druk met produceren en verkopen. Dat we nu geen orders schrijven, is vrij normaal, daar kun je nog niks uit aflezen. Af en toe zijn er wel klanten die uitstel van betaling aanvragen. Kunnen ze straks de rekening nog betalen? Het betalingsrisico is groter dan anders.”

Bij Bloomaker werken medewerkers door, met alle vereiste veiligheidsmiddelen.

ONWERKELIJK

Sierteeltondernemers in Noord-Amerika bevestigen de ervaringen van de Nederlandse exporteurs. “Hier op Battlefield Farms in de staat Virginia is het een wat onwerkelijke situatie. Wij leveren onder andere voorjaarsbloeiers-op-pot aan grote tuincentrumketens zoals Lowe’s met vestigingen in heel Amerika en we draaien nog steeds door.

Bij Holland Ridge Farm staan de auto's bumper aan bumper om de online bestelde bloemen op te halen.

We zijn gewoon in productie, alsof er niks aan de hand is", vertelt de Nederlandse bedrijfsleider Joris Zeijlmaker. "Natuurlijk moeten we ons wel aan de regels houden en bij sommige productielijnen is dat best lastig, maar we doen wat we kunnen. Sowieso draagt iedereen mondkapjes."

Battlefield Farms teelt zo'n 25 hectare in kassen en 25 hectare buiten. Naast voorjaarsgewassen gaat het onder andere om perkgoed, chrysant en Poinsettia. "We hopen dat iedereen die een tuin heeft, planten blijft kopen. Vooralsnog draait de verkoop goed." Hij plaatst wel een kanttekening: "Het hangt er erg vanaf waar je zit in Amerika. Ondernemers die in Connecticut gevestigd zijn en verkopen aan klanten in New York, zijn wel bang voor hun business. Sowieso is het daar kouder dan bij ons in Virginia, dus mensen werken nog niet in de tuin. Die verkoop moet nog op gang komen. Bovendien zijn er in New York veel meer winkels gesloten." Zeijlmaker gaat ervan uit dat hij voor het volgende seizoen gewoon weer bollen gaat bestellen in Nederland. "Wij hebben langdurige contracten met Nederlandse kwekers en we verwachten voor volgend jaar ongeveer hetzelfde aantal bollen te bestellen als afgelopen jaar."

PRIJSCORRECTIE

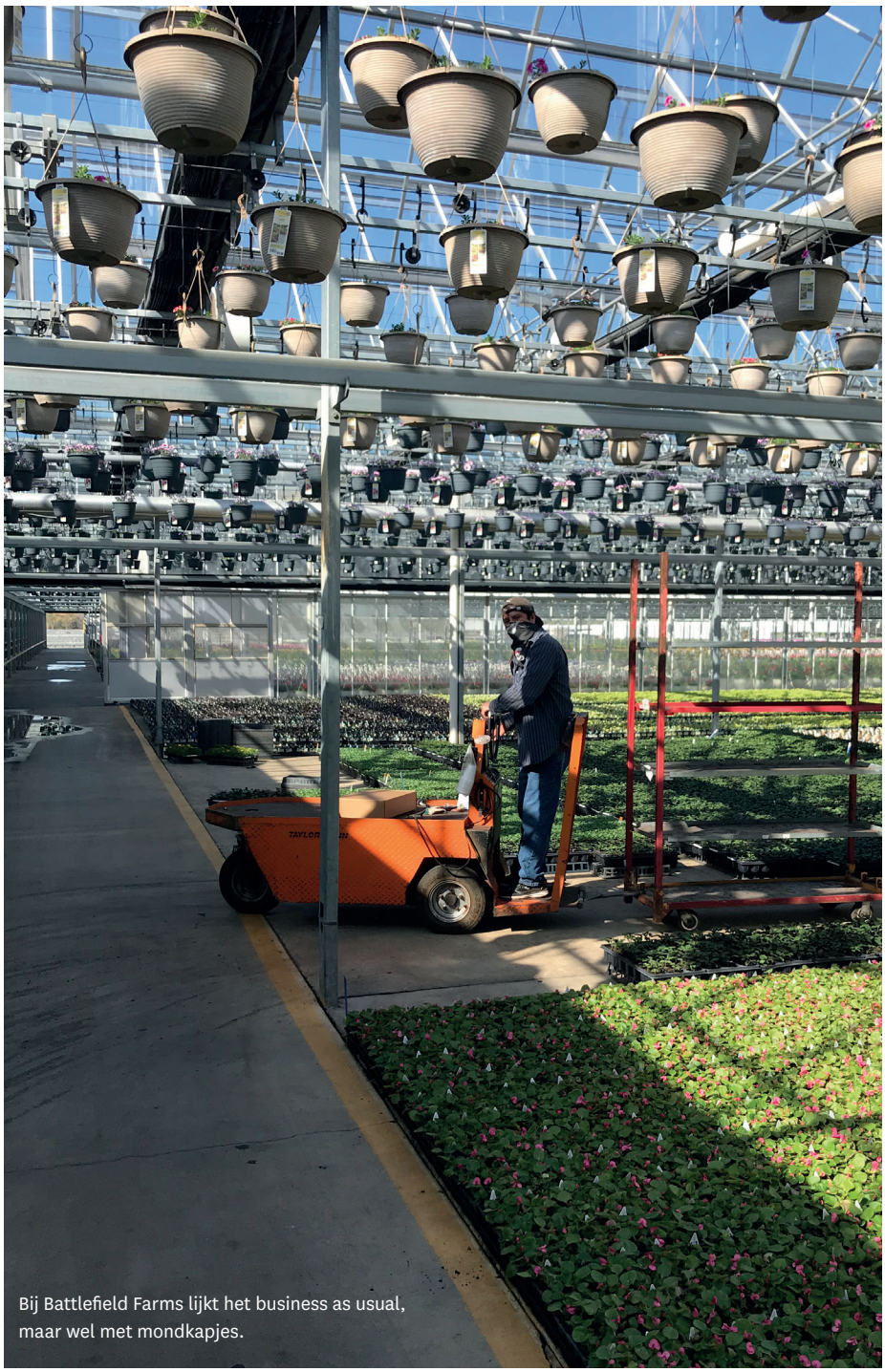
Bloomaker, eveneens gevestigd in Virginia, levert onder andere vazen met tulpen aan supermarktketens in Amerika. Directeur-eigenaar Joep Paternostre vertelt: "Een paar weken voor Pasen heeft een aantal grote retailketens alle orders gecanceld. Wij verwachten 10 tot 15 procent van onze jaaromzet mis te lopen, een groot deel van de opgeplante tulpen kunnen we vernietigen. Dit raakt de tulpenindustrie heel erg." Normaal gesproken zorgt Pasen voor een piek in de verkoop. "Nu kijken we uit naar Moederdag, gelukkig lopen de bestellingen daarvoor weer goed binnen."
Normaal gesproken heeft Paternostre zo'n honderd medewerkers aan de slag. "Nu zijn dat er zo'n 25." Hij zal wel bollen bestellen voor het nieuwe seizoen, maar: "Ik ga niet méér bestellen dan vorig jaar." Hij verwacht bovendien een prijscorrectie als gevolg van corona. "We gaan er de komende tijd nog wel het nodige van merken."

"Pasen is voor ons het belangrijkste weekend van het jaar. Door corona zijn veel orders gecanceld, dus we lopen alleen al met Pasen zo'n 30 procent omzet mis. Normaal zijn we vanaf drie weken voor Pasen zeven dagen per week aan het werk, nu hadden we zowaar vrij op zondag en maakten we kortere dagen", vertelt Alex van Hoekelen van familiebedrijf Van Hoekelen Greenhouses in Pennsylvania. Het bedrijf produceert onder andere bollen-op-pot, snijtulpen, narcissen, hyacinten, lelies en amaryllis op twee locaties in Pennsylvania. Klanten zijn voornamelijk supermarktketens in de Verenigde Staten. Moederdag staat nog voor de deur, maar: "Na Pasen zakt de belangstelling weg, met name voor Easter Lilies, witte Longiflorums, die wij veel broeien. We zullen een groot deel van de productie vernietigen."

'DRIVE THRU'

Het tuincentrum van Van Hoekelen mag niet open vanwege de coronavoorschriften die de staat Pennsylvania oplegt. "Daarom hebben we een 'drive thru' geopend, zodat mensen toch bloembollen-op-pot bij ons kunnen kopen. Voor een doos met acht potten met tulpen, hyacinten, narcissen en lelies vragen we 20 dollar, waarvan we 5 dollar schenken aan een lokaal goed

‘De overheid wil zo veel mogelijk mensen aan het werk houden en daarvoor is een stimuleringsplan opgesteld’

Bij Battlefield Farms lijkt het business as usual, maar wel met mondkapjes.

doel. Dat doen we veilig en contactloos, zodat er geen besmettingsgevaar is voor medewerkers en consumenten. Zo maken we veel mensen blij, houden we onze medewerkers aan de slag en hoeven we minder product weg te gooien.” Normaal zou deze doos met bollen-op-pot zo’n 60 dollar kosten. “Het loopt dan ook goed. Veel mensen komen terug voor een vervolgaankoop. Gisteren hebben we op één dag 500 dozen verkocht, ik denk dat we er deze week zo’n 4.000 gaan verkopen.”

Over het bestellen van bollen bij de Nederlandse export zegt hij: “Dat doen we meestal in de zomer. Ik denk dat we dezelfde hoeveelheid bollen gaan bestellen. Maar alles is zo onzeker, iedereen is voorzichtig met zijn uitgaven en alle schakels in de keten hebben invloed op elkaar. Hoe gaan supermarkten reageren, wat gaat er veranderen? We weten het nog niet.” Gelukkig krijgen bedrijven wel ondersteuning vanuit de overheid. “Voor de komst van corona was het werkloosheidspercentage historisch laag, zo’n 2 procent. In korte tijd zijn er 17 miljoen mensen werkloos geraakt. De overheid wil toch zo veel mogelijk mensen aan het werk houden en daarvoor is een stimuleringsplan opgesteld waarvoor ondernemers een aanvraag kunnen indienen. Daar zijn we blij mee.”

TULIP TRAIL

Holland Ridge Farms in New Jersey stond op het punt zijn jaarlijkse Tulpenfestival te openen, waarbij de bloeiende tulpenvelden toegankelijk zijn voor het publiek. Het coronavirus gooide roet in het eten. Het bedrijf besloot het roer om te gooien. Casey Jansen jr.: “We bedachten de Tulip Trail, waarbij mensen met hun auto’s langs de velden zouden kunnen rijden. Zo wilden we in deze donkere tijden toch wat vreugde brengen, want tulpen zijn hier erg populair. We hadden net alle afzetlinten en instructiebordjes geplaatst toen, de avond voor de opening, de autoriteiten ons een verbod oplegden.”

De teleurstelling was groot, maar opnieuw schakelde het team snel. “Nu verkopen we bloemen online, die consumenten op het bedrijf kunnen ophalen. Dat loopt goed. De auto’s staan bumper aan bumper.” Toch blijft de verkoop achter. “Wij produceren zo’n 30 miljoen tulpen voor supermarktketens aan de oostkust van de VS. De meeste orders zijn gecanceld of verminderd. We lopen zo’n 70 procent van onze omzet in deze periode mis. Doordat het Tulip Festival niet kan doorgaan, ligt onze poot ‘agratainment’ volledig stil, kunnen we geen consumenten ontvangen, enthousiast maken voor tulpen en aanvullende verkoop doen.”
Bloemen kopen voor thuisgebruik is in de VS niet zo populair als in Nederland, maar: “Nu ervaren mensen wel wat bloemen thuis doen voor de sfeer.” Holland Ridge Farms hoopt volgend jaar dan ook ‘nog meer bollen dan afgelopen jaar’ te bestellen bij de Nederlandse exporteurs. “We hebben dagelijks contact. We wachten met bestellen totdat er meer duidelijkheid is over de situatie. Intussen proberen we alles om de verkoop te stimuleren. Eergisteren kwamen er bestellingen binnen van supermarkten. We dachten dat het weer zou gaan lopen, maar ook die orders werden teruggetrokken en gehalveerd. Dus we zijn er nog niet.”